

UNIVERZITA KARLOVA
3. lékařská fakulta

V Praze dne 4. 6. 2020
Čj.: UK3LF/335/2020-8

**OPATŘENÍ DĚKANA,
kterým se vydává Směrnice č. 7/2020,
kterou se stanoví postup při pořizování a provozování přístrojového vybavení
pro vědecko-výzkumnou činnost na Univerzitě Karlově, 3. lékařské fakultě
(dále jen „směrnice“)**

Čl. I.

Úvodní ustanovení

1. Univerzita Karlova, 3. lékařská fakulta (dále jen „3. LF UK“) je vzdělávací a vědecko-výzkumnou institucí. V rámci vědecko-výzkumné činnosti vynakládá 3. LF UK finanční prostředky z veřejných zdrojů na nákup přístrojového vybavení a je zájmem i povinností 3. LF UK jakožto dobrého hospodáře tyto finanční prostředky vynakládat řádně a efektivně.
2. Tato směrnice stanoví postupy závazné pro zaměstnance 3. LF UK při pořizování a provozování přístrojového vybavení z národních i nadnárodních grantů i prostředků institucionální podpory.

Čl. II.

Přístrojová komise

1. Zřizuje se přístrojová komise (dále jen „komise“) jako poradní orgán děkana dle čl. 19 odst. 2 Statutu 3. LF UK.
2. Komise má předsedu a 4 členy. Členy komise jsou vždy tajemník 3. LF UK a vedoucí oddělení adm. vědy a výzkumu děkanátu 3. LF UK. Zbylé 2 členy a předsedu jmenuje a odvolává děkan, a to zpravidla, nikoli však výlučně, z řad vedoucích ústavů, klinik a laboratoří s významnou vědeckou produkcí.
3. Komise se schází z podnětu svého předsedy nebo z podnětu vedoucího oddělení vědy adm. vědy a výzkumu děkanátu 3. LF UK obvykle před termínem podání žádosti o grant či poskytnutí jiné formy investiční podpory, a dále dle potřeby, nejméně však jednou za akademický rok. Přípustné je i hlasování per rollam.
4. Komise je poradním orgánem děkana při tvorbě politiky 3. LF UK ohledně pořizování a provozování přístrojového vybavení laboratoří, ústavů a klinik 3. LF UK.
5. Komise posuzuje investiční záměry, žádosti o poskytnutí grantu či jiné investiční podpory na pořízení přístrojového vybavení 3. LF UK (dále společně jen „investiční záměry“) a podává k nim své stanovisko děkanovi. K investičním záměrům v hodnotě do 250 tisíc Kč může dát děkanovi stanovisko předseda komise.

6. Komise shromažďuje nenaplněné investiční požadavky výzkumníků a nejméně jednou za rok aktualizuje seznam investic, jejichž pořízení považuje za účelné, na jejichž pořízení však nejsou v rozpočtu 3. LF UK dosud vyhrazené finanční prostředky (např. využívaná zařízení s končící životností, účelný plánovaný rozvoj atp.) a předkládá jej děkanovi.
7. Komise vykonává dozorovou činnost nad provozováním již pořízeného přístrojového vybavení a usiluje o jeho efektivní využívání a dobrou dostupnost mezi jednotlivými pracovišti 3. LF UK. Komise je poradním orgánem děkana při sporech o zpřístupňování přístrojů.
8. Komise vede a spravuje seznam přístrojů na www.labnet.lf3.cuni.cz.

Čl. III.

Postup při pořizování přístrojového vybavení

1. Při vyhlášení termínu odevzdání grantových žádostí u agentur, které umožňují pořizování investic, je kromě termínu odevzdání žádostí o poskytnutí grantu oznámen i termín zasedání přístrojové komise. Pokud žádost o poskytnutí grantu obsahuje záměr řešitele pořídit z poskytnutých finančních prostředků přístrojové vybavení, je povinností řešitele předložit ji ke schválení komisi nejméně 3 pracovní dny před zasedáním komise pomocí formuláře na www.labnet.lf3.cuni.cz.
2. Ke každé plánované investici do přístrojového vybavení je třeba podat stručné zdůvodnění obsahující
 - a) účel využití přístrojového vybavení (v rámci vlastního pracoviště, případě možnost využití na ostatních pracovištích 3. LF UK)
 - b) odhad času využití přístrojového vybavení v hodinách týdně
 - c) předpokládané náklady na provoz a údržbu přístrojového vybavení a zdroj jejich hrazení
 - d) způsob a podmínky zpřístupnění přístrojového vybavení ostatním pracovištím 3. LF UK, případně zdůvodnění, proč zpřístupnění není možné (např. z důvodu povinného závazku, že přístroj bude po dobu trvání projektu využíván výlučně pro jeho řešení).
 - e) závazek vést přístrojový deník podle čl. V. bodu 2 této směrnice nebo žádost o výjimku z povinnosti vést deník s řádným zdůvodněním
 - f) závazek zveřejnění informace o pořízení přístroje a podmínek jeho zpřístupnění na www.labnet.lf3.cuni.cz
 - g) je-li přístrojové vybavení, které je předmětem plánované investice, již dostupné na některém pracovišti 3. LF UK (tuto skutečnost je možné ověřit na www.labnet.lf3.cuni.cz), předloží řešitel též zdůvodnění, proč je zapotřební přístrojové vybavení opětovně pořídit.
3. Přístrojová komise se vyjádří ke každému investičnímu záměru hlasováním. Zápis ze zasedání bude následně zveřejněn v uzavřené části fakultního webu. V případě, že investiční záměr nebude doporučen děkanovi ke schválení, bude o tom řešitel neprodleně vyzooměn vedoucím oddělení adm. vědy a výzkumu.

4. Analogicky se postupuje při plánování investic z prostředků institucionální podpory. Komise se sejde před termínem stanoveným RUK pro odevzdání požadavků na investice z prostředků institucionální podpory.

Čl. IV.

Zajištění dostupnosti přístrojů mezi jednotlivými pracovišti 3. LF UK

1. Cílem 3. LF UK je, aby bylo pořízené přístrojové vybavení využíváno co možná nejvyšším počtem pracovišť 3. LF UK, pokud to povaha a kapacita přístrojového vybavení umožňuje.
2. Pro každý přístroj nebo technologický celek, na němž je jménem 3. LF UK prováděn výzkum, je z řad zaměstnanců 3. LF UK určena přednostou ústavu nebo kliniky odpovědná osoba. Pokud není tato odpovědná osoba určena, je jí vedoucí laboratoře, pokud není ani ta/ten, pak přednostka/přednostka ústavu nebo kliniky.
3. V okamžiku zprovoznění přístroje odpovědná osoba stanoví (v souladu s žádostí schválenou komisí), za jakých podmínek a komu bude přístroj zpřístupněn. U přístrojů a technologických celků, které nevyžadují obsluhu proškolenou osobou či osobou se speciální kvalifikací, je dostupnost zajištěna zpravidla zveřejněním přístroje či technologického celku na www.labnet.lf3.cuni.cz spolu s podmínkami užití (např. zaškolení obsluhy, úhrada spotřebního materiálu). U ostatních přístrojů je na tomto webu zveřejněn kontakt na odpovědnou osobu.
4. Pro každou analytickou či zobrazovací metodu či experimentální postup prováděný na pracovišti 3. LF UK (např. PCR, western blot, kolorimetrické analýzy, ELISA, buněčné experimenty, zvířecí protokoly atd.) musí existovat aktualizovaný pracovní postup zveřejněný na www.labnet.lf3.cuni.cz, a to buď *in extenso* nebo ve formě odkazu na publikaci (např. knihu standardizovaných laboratorních postupů).
5. Podmínky sdíleného využití přístrojového vybavení mezi jednotlivými pracovišti 3. LF UK se řídí obecnými zásadami etiky výzkumu. Zcela nepřijatelné je např. podmiňování zpřístupnění přístroje spoluautorstvím přednosty ústavu na vědeckém výstupu apod.

Čl. V.

Evidence využití přístrojů a zásady správné praxe

1. Výzkumnou činnost na půdě 3. LF UK je možné provádět pouze na přístrojích, které jsou v majetku 3. LF UK nebo spolupracujících klinických pracovišť, event. přístrojích vypůjčených na základě řádné smlouvy o výpůjčce.
2. Pokud podle čl. III, odst. 2. písm. e neurčila přístrojová komise jinak, je odpovědná osoba povinná vést deník online v uzavřené části webu www.labnet.lf3.cuni.cz pro všechny přístroje pořízené ode dne účinnosti této Směrnice.
3. Pravidelná kontrola funkčnosti přístroje a dokumentace výsledků kontroly (kalibrační křivka, měření certifikovaných nebo vlastních vzorků o známé koncentraci, periodický servis technikem, atd.) je zaznamenávána odpovědnou osobou do deníku přístroje.

4. Pokud je jménem 3. LF UK prováděn výzkum na přístroji, jenž je ve vlastnictví třetí osoby nebo ve spoluvlastnictví 3. LF UK a třetí osoby, splní odpovědná osoba své povinnosti stanovené v čl. V odst. 1 a 2 tím, že prokáže, že tyto povinnosti splnil vlastník nebo spoluvlastník přístroje.
5. Originální data získaná měřením (tzv. „record-level“ data, tzn. před statistickým zpracováním) musí být bezpečně archivována a přístupná pro audit po dobu nejméně 5 let od jejich pořízení. Není přípustné ukládání zdrojových dat pouze v jednom zařízení (např. paměťovém disku měřicího přístroje), nýbrž zdrojová data jsou zaměstnanci 3. LF UK, kteří tato data pořídili, povinni pravidelně zálohovat na dalším přístroji, datovém nosiči nebo cloudu.
6. Kdykoli je to možné, je protokol měření a statistický plán zveřejněn nebo publikován ještě před publikací výsledků. Spolu s publikací výsledků práce jsou v příslušné k tomu určené databázi (např. www.mendeley.com) zveřejněna i zdrojová data. Při užití lidských subjektů jsou anonymizací zdrojových dat respektovány zásady ochrany dat ve smyslu platné legislativy vč. GDPR a Deklarace z Taipei¹.

Čl. VI.

Závěrečná ustanovení

1. Tato směrnice nemá vliv na zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které jsou stanoveny příslušnými právními a interními předpisy a která jsou zaměstnanci 3. LF UK povinni dodržovat.
2. Tato směrnice nabývá platnosti dnem svého uveřejnění a účinnosti od 1. 10. 2020.
3. Touto směrnicí se ruší a nahrazuje směrnice děkana č. 3/2015.
4. Tato směrnice bude uveřejněna ve VNS a na webových stránkách 3. LF UK

Zpracoval: doc. MUDr. František Duška, Ph.D., proděkan pro podporu a evaluaci výzkumu

prof. MUDr. Petr Widimský, DrSc.
děkan 3. LF UK, v.r.

¹ <https://www.wma.net/policies-post/wma-declaration-of-taipei-on-ethical-considerations-regarding-health-databases-and-biobanks/>